

Útra keltünk...

© Zentai László, 1996

VÁLOGATÁS AZ ELSŐ TIZENHÁROM MÉTA-TÚRAFÜZETBŐL 2003 – 2009

„Hol az a táj szab az életnek teret,
Mit az Isten csak jókedvében teremte.”

Válogatás az első tizenhárom MÉTA-túrafüzetből
2003 – 2009

Tartalomjegyzék

ELŐSZÓ

Az első tizenhárom MÉTA-túra útvonala és helyszínei	10
A felkeresett helyek jegyzéke a túrák sorszámaival	16
Az első tizenhárom MÉTA-túra résztvevői	18

EMBER ÉS TERMÉSZET

Sümegei Pál és Töröcsik Tünde: Magyarország növényzetének története (VIII)	22
Botta-Dukát Zoltán: Gondolatok a modern hazai cönológiáról (III)	27
Lájer Konrád: A növényzetre vonatkozó új ismeretek lehetősége és jelentése korunkban (IV)	33
Hangay Octáv: Erőszakolt florasídek (részletek) (Fráter Erzsébet ajánlásával – XIII)	36
Balogh Lajos: Özönnövény; Appendix, avagy megesett tanulmányok mint rigmumusok (V)	39
Kenéz Árpád: Régészeti növénytan (XIII)	40
Bartha Sándor: A természetvédelmi kezeléseket megalapozó vegetációkutatókról (II)	42
Babai Dániel: Néprajz és botanika (IX)	70
Biró Marianna: A Székelykapu (IX)	72
Agócs Gergely: A társadalmi dimenziók és a hagyomány megkerülhetetlensége (IX)	76
Molnár Csaba: Gondolatok az eurázsiai mesékről (IX)	81
Török Tibor: Az ember evolúciója a kisközösségektől a birodalmakig (XIII)	89
Varga Anna: A székelyföldi falurendtartásokról (IX)	94
Homoródkarácsonyfalva Falugyűlés: Legeltetési rendtartás (Varga Anna ajánlásával – VI)	99
Varga Anna: Vázlat az erdei legeltetésről (IX)	101
Szabó Péter: Hagyományos erdőgazdálkodás a Kárpát-medencében (VI)	104
Rémias Tibor: A hagyományos gazdálkodás ritmusa (Hudák Katalin ajánlásával – VII)	115
Molnár Géza: Ember és természet – természet és ember (VIII)	116

HEGYVIDÉKEN, DOMBVIDÉKEN

Botta-Dukát Zoltán: A III. MÉTA-túrán körbejárt borosflaska eredeti szövege (IV)	130
Bauer Norbert: Bo*tanikai kirándulás a Badacsonyon (I)	131
Bölöni János: A fajokösszetétel változatossága dolomit hegyeken (VI)	135
Bölöni János (szerk.): Példák a mészkedvelő, a cseres-kocsánytalan és a gyertyános-kocsánytalan tölgyesek állandó (III–V konstanciájú) fajaira, cönológiai tabellák alapján (VI)	139
Dávid János: Az Északi-Zselic nyugati felének természeti képe (V)	144
Lelkes András és Óvári Miklós: A Vétyemi erdőrezervátum (III)	147
Szurdoki Erzsébet, Ódor Péter, Tímár Gábor és Tóth Zoltán: A Fias-tó és az azt körül vevő cseres-kocsányos tölgyesek bemutatása (III)	149
Mesterházy Attila: Nyugat-Magyarország parlagjainak fogyatkozó szürke eminenciái (XI)	155
Fekete Gábor: A Balkánon jártam (IV)	159
Öllerer Kinga és Negrean Gavril (szerk.): Néra (Nera) (XII)	162
Öllerer Kinga és Negrean Gavril (szerk.): Herkulesfürdő (Baile Herculane) (XII)	168
Hudák Katalin (szerk.): A Keleméri Mohos-tavakat ért humán hatások (VII)	175
Hudák Katalin: A Galyaság (II)	179
Ortmanné Ajkai Adrienne: Kötenger (VII)	186
Óvári Miklós: Aligvár (III)	187
Varga Zoltán: A Kaszonyi-hegy természetvédelmi terület (I)	188
Dobolyi Konstantin, Erős-Honti Julianna és Rédei Tamás: Az Odvas-hegy flórája és vegetációja (IV)	191
Kun András: „Hadiállapot” a Tétényi-fennsíkon (IV)	199
Fekete Gábor: A Velencei-hegység és környékének vegetációja egykor és ma. Kutatástörténet: visszaemlékezések és szubjektív megjegyzések (V)	204
Bölöni János: A Velencei-hegység erdeinek jelenlegi képe (V)	208
Molnár Zsolt: Gyimesi népi növénynevek és az egyes növényfajok termőhelye a tájban lakók szerint (IX)	216
Molnár Zsolt, Babai Dániel, Varga Anna és Biró Marianna: „Csak tiszta forrásból...” hagyományos ökológiai tudás a Gyimesekben (IX)	221

LÖSZTÁJAKON

Csathó András István: A mezsgyék természetvédelmi jelentősége a Csanádi-hátan (VIII)	230
Csathó András István: A battonyai „Basarági-mezsgye” (VIII)	234
Jakab Gusztáv és Sallainé Kapocsi Judit: Az erdélyi hérics mesterséges szaporítása és csorvási élőhelyének kezelése (VIII)	236
Tóth Tamás: A tiszántúli „mezsgyék” ökológiai szerepéről és botanikai értékeiről (II)	238
Csathó András István: Elsődlegességre utaló fajok az Alföld löszháton (vázlat) (XI)	240
Schmotzer András: A Csörsz-árok Heves megyei szakaszának növényföldrajzi – florisztikai jellemzése (I)	243
Szabados Klára, Stojšić, Vida, Perić, Ranko és Bóza Pál (2007): Threatened steppe fragments in Backa (Vojvodina) (X)	245
Szabados Klára, Pil, N., Stojšić, Vida (szerk. 2005): A Zobnatica melletti Betyár-völgy (X)	246
Csathó András István: A madarasi Marhajárás (XIII)	248
Csathó András István: Népi növénynevek Felső-Bácskából (XIII)	253
Bede Ádám: Vázlat három mindszenti halomról (VIII)	255
Stanišić, J. és Szabados Klára (szerk.): Titeli-fennsík Speciális Természeti Rezervátum (X)	258
Kállayné Szerényi Júlia: Az érd-százhalombattai Sánc-hegy lösznövényzet maradványai (IV)	260
Ruprecht Eszter és Szabó Anna: A Kolozsvári Szénafüvek növényzetéről (IX)	273
Purger Dragica: Löszterületek botanikai értékeinek feltárása a Baranyai- és Geresdi-dombságon (V)	278
Virágh Klára, Kun András és Aszalós Réka: A Nagytarcsai-völgysíkszer, Küdői-hegy növényzetének florisztikai, cönológiai és vegetációdinamikai jellemzése (III)	281
Virágh Klára: A Gödöllői-dombság féltett természeti értékei: a fajgazdag <i>Brachypodium pinnatum</i> erdősztyepprétek (III)	285
Biró Marianna: A Küdői-hegy és a péceli Vár-hegy története (III)	291
Szabó Anna: Mezőségi és széki erdők (IX)	292
Schmotzer András és Ilonczai Zoltán: Kerecsendi Erdő TT (VII)	295
Kun András: Szubjektív gondolat-töredékek a 2006-os gödöllői-dombsági élőhely-térképezés kapcsán (IX)	298

HOMOKI TÁJAKON

Fekete Gábor: A fülöpházi homokterület, ahogyan azt az 1970-es évektől fogva látom (IV)	306
Szigetvári Csaba: A martinkai homokpuszták és környékük változása történeti térképek és aktuális élőhely-térképezés alapján (VII)	309
Beránék Ábel: A Heves-Borsodi-dombság homokkő sziklagyepjeiről (II)	310
Deák József Áron: Geomorfológia-talaj-növényzet kapcsolata a Dorozsma–Majsai-homokháton (IV)	312
Rév Szilvia (szerk.): A réti angyalgölkér élőhelyeinek gyakorlati védelme (II)	317
Vas Mihály: A Kállósemjén–Máriapócs–Kisléta térség mocsaras, lápos élőhelyei (II)	319
Urbán Sándor: Adatok Nagykovácsi erdeinek történetéhez (III)	323
Molnár Zsolt, Biró Marianna és Szollát György: A nagykovácsi homoki erdősztyepp-tölgyesek tájtörténete (III)	325
Szigetvári Csaba: A nyíregyházi Sóstói erdő (II)	331
Lesku Balázs: A Baktalórántházi-erdő (I)	333
Juhász Magdolna: A Szentai-erdő (V)	334

SZIKES TÁJAKON

Molnár Zsolt (vál.): A pásztorzsoltság (II)	338
Molnár Attila: Hortobágy: Kékes, rendhagyó sziki jelenségek (II)	341
Rév Szilvia (szerk.): Szikes puszták és mocsarak rehabilitációja – LIFE-Nature program a Hortobágyi Nemzeti Parkban (2002–2005) (VII)	342
Molnár Attila: Szikes puszták és mocsarak rehabilitációja – LIFE-Nature program botanikai monitoring eredményeinek összegzése (VII)	346
Molnár Zsolt: Az elsődleges szolonyec szikes puszták növényvilágának dinamikai kapcsolatai (II)	347
Stojnić, Nicola (szerk.): Special Nature Reserve Slano Kopovo (X)	349
Lukács Sándor és Ternovác Tibor: Sósokpó (Szabados Klára ajánlásával – X)	352
Öllerer Kinga és Negrean Gavril (szerk.): Temesmóra, Temesmoravica (Moravița) (XII)	353
Keszei Balázs: Az Iván környéki szikesek növényzete (III)	354
Csízi István és Monori István: Gazdálkodás a Karcag környéki szikes juhlegelőkön (VII)	359

TAVAK ÉS FOLYÓK MENTÉN

Tóth Tamás: Az ártéri gazdálkodásról (VIII)	366
Molnár Géza: Fegyverkezési verseny, avagy a válság megoldás? (VIII)	371
Deme Tamás és Omacht Zoltán: A Béda-Karapancsai ártér (XIII)	377
Panjković, Biljana: «Gornje Podunavlje» Special Nature Reserve (X)	382
Kevey Balázs és Csete Sándor: Gondolatok a Dráva zátonyainak vegetációjáról (I)	385
Öllerer Kinga és Negrean Gavril (szerk.): A Néra minideltája (Minidelta Nerei) (XII)	386
Farkas József: A Hernád és környékének vegetációja (I)	389
Babai Dániel: Fejezetek a Sárvíz-völgy történetéből (XIII)	391
Vidéki Róbert: A Kis-Balaton növényzete és tájtörténete (I)	398
Lelkes András és Magyar Máté: Kis-Balaton (I)	402
Szabó István: A Balaton nedvespartai növényzetének változása és a meder benépesülése az aszályos évjáratokban (I)	404
Szalma Elemér: Kiskörei-tározó (Tisza-tó) makrovegetációjának változása (1965–2004) (II)	404
Szigetvári Csaba és Bártol István: Gyalogakácok rétek kezelése az Alpári-öblötben (IV)	407
Deák József Áron: Kistájak találkozásánál: Csongrád környékének természeti képe (IV)	409
Tóth Tamás: Cserebökény (VIII)	417
Wágner László: Táj és ember, az Ormánság világa (V)	427
Ortmanné Ajkai Adrienne: A baranyai Dráva-sík növényzete (V)	432
Kevey Balázs: A szentegáti bükkállomány társulási viszonyai (V)	435
Varga Emese: A Szentegáti-erdő múltja, a jelenlegi erdőgazdálkodás és természetvédelmi kezelés (V)	438

MELYIK ÚTON?

Kunkovác László: A civilizáció zsákutcáiból... (XIII)	444
Molnár Zsolt, Horváth Ferenc és Botta-Dukát Zoltán: A parlagok kiterjedése, elterjedése és regenerációs potenciálja Magyarországon (adatok a MÉTA-adatbázisból) (XI)	444
Bartha Sándor: Térképezhető-e a dinamikai állapot? (XI)	447
Bartha Sándor: Miért kell a MÉTA-túrának meddőhányókra menni? (VII)	449
Bartha Sándor: A parlagszuccesszió főbb vonásai. Hogyan kutassuk a parlagokat? (XI)	455
Schmidt Dávid: Pannonhalmi-dombság (XI)	461
Molnár Csaba: Tállya: Patócs-hegy (Hegyalja) (XI)	471
Kröel-Dulay György: Bolygatást követő regeneráció homokpusztagyepekben (IV)	472
Házi Judit: Somló-hegy a Nyugat-Cserhátban (XI)	475
Bartha Sándor, Dancza István, Házi Judit, Horváth András, Margóczy Katalin, Molnár Csaba, Molnár Zsolt, Óvári Miklós, Purger Dragica és Schmidt Dávid: A parlagszuccesszió jellegzetességei: ismétlődés és változatosság (XI)	480
Lengyel Szabolcs: Szántók gyepterületé alakítása (VII)	480
Molnár Csaba: Hogyan tovább? Parlagszuccesszió a cserjések és az erdők irányába az Északi-középhegységben és lábánál (XI)	486
Juhász-Nagy Pál: Természet és ember (Molnár Zsolt ajánlásával – II)	490
Exner Tamás: Környezetvédelmi hírek 2020-ból (VIII)	491
Régény Tamás: Péterek és Ábelek. Beszélgetés Molnár V. Józseffel (Varga Anna és Molnár Csaba ajánlásával – XIII)	495
Szelídcske	500